

TRANSPORT EN ONDERZOEK NA OVERLIJDEN PAARD OP KNHS-EVENEMENTEN

Een paard dat tijdens een wedstrijd overlijdt of zo ernstig gewond raakt dat de dierenarts het moet euthanaseren is verschrikkelijk. Na de eerste schrik en het verdriet wil de eigenaar, ruiter of amazone meestal wel graag weten waaraan het paard of de pony overleden is. De KNHS vindt dat ook heel belangrijk en laat daarom dieren die sterven tijdens een KNHS-evenement onderzoeken door de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD). De ophaaldienst van de GD haalt het paard hiervoor op en levert het af bij de sectiezaal van de GD.

ALBERT JAN VAN KOERTEN, HOOFD HANDHAVING KNHS

Het onderzoek naar de doodsoorzaak is heel belangrijk, legt Albert Jan van Koerten, hoofd handhaving van de KNHS uit: "We willen graag weten welke omstandig-

heden mogelijk een rol hebben gespeeld bij het overlijden van een paard of pony op een wedstrijd. De oorzaak kan een ongeval zijn, een gebroken been

bijvoorbeeld. Maar er kan ook een achterliggende medische reden zijn, zoals koliek of een hartstilstand. Ook willen we graag weten of er geen ongeoor-

loofde middelen in het spel zijn. We hopen natuurlijk altijd dat het überhaupt niet voorkomt dat een dier gewond raakt of sterft, maar gezien het aantal wedstrijden en

PATHOLOGISCH ONDERZOEK

Klaas Peperkamp is veterinair patholoog bij de GD en vertelt wat er gebeurt als er een paard wordt binnengebracht. "Eerst stellen we de identiteit vast van een paard. Als het goed is, is een paard gechipt. De informatie op de chip vergelijken we met de informatie op het inzendformulier. Dat formulier is sowieso belangrijk omdat daar de gegevens van de inzender -in deze gevallen de KNHS- en de eigenaar op staan vermeld." Vervolgens worden de gegevens van het paard en de inzender vastgelegd in het computersysteem van de GD en wordt het paard op de sectietafel gelegd. De patholoog verricht eerst een macroscopisch onderzoek en bepaalt dan welke vervolgonderzoeken nodig zijn. Peperkamp: "Samen met de informatie op het formulier, waarin vaak al aanwijzingen worden gegeven over de toedracht of mogelijke doodsoorzaak, bepaalt de patholoog welk nader onderzoek wordt gedaan. Onze opdracht daarbij is altijd: de doodsoorzaak vaststellen. We gaan er van uit dat paarden die bij ons binnen komen vanaf KNHS-evenementen, in principe gezond zijn. Zieke paarden doen niet mee aan een wedstrijd of een evenement. De dieren die binnenkomen, zijn meestal overleden door trauma en dan is verder onderzoek vaak niet nodig. Maar er kan ook sprake zijn van bijvoorbeeld een nog onbekend hartprobleem of ander onderliggend lijden." Als er op basis van het onderzoek tijdens de sectie aanwijzingen zijn voor een hartprobleem, dan wordt een stukje hart- en longweefsel bemonsterd voor microscopisch onderzoek.

SECTIEZAAL GD

andere evenementen die er worden georganiseerd is dat niet te voorkomen."

NUTTIGE INFORMATIE

Elk dier dat tijdens een KNHS-evenement of op de dag van het evenement overlijdt, moet onderzocht worden. Dit is vastgelegd in het wedstrijdreglement van de KNHS. Dat onderzoek gebeurt eerst door een dierenarts ter

plekke en dan in het laboratorium van de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD). Het onderzoek levert nuttige informatie op volgens Albert Jan van Koerten. "De KNHS, maar ook de ruiter of amazone wil graag weten wat er aan de hand is met een paard of pony. Het is een stukje geruststelling en zorgvuldigheid. Bovendien sluiten we eventuele ongeoorloofde middelen uit." Er is overigens nog nooit een verboden middel ontdekt bij een van de overleden dieren. "Dat is een hele geruststelling voor ons", zegt Van Koerten. Ook zijn er geen achterliggende medische redenen die opvallend vaak voorkomen.

ACHTERLIGGENDE OORZAAK WETEN

Van Koerten begrijpt maar al te goed dat het misschien een vervelend idee is dat een geliefd dier wordt onderzocht door de GD. "Ik ben ook gek met paarden en ook nog steeds actief met paarden, dus ik kan me er iets bij voorstellen. Toch zijn de ruiters en amazones die het overkomt, altijd wel bereid mee te werken. Niet alle wedstrijddeelnemers en wedstrijdorganisaties zijn op de

hoogte van het protocol, maar geven vaak aan dat ze het wel heel fijn en goed vinden dat het onderzoek wordt gedaan. Ze willen graag willen weten wat de achterliggende oorzaak is. Als je niet onderzoekt waarom een paard of een pony is gestorven, blijf je toch vaak speculeren over de doodsoorzaak."

AFRONDING

Met de KNHS is de afspraak gemaakt dat de wedstrijdveternair altijd bloed en urine afneemt voor onderzoek op verboden middelen. Immers, hoe sneller dit gebeurt hoe beter. De KNHS laat deze monsters naar een laboratorium sturen. Soms zijn er echter nog geen monsters afgenomen en doet de GD dit, indien nog mogelijk. Als alle onderzoeken zijn afgerond en de doodsoorzaak is vastgesteld, wordt er een rapport opgemaakt. Dit rapport wordt verstuurd naar de KNHS en eventuele andere personen die nog op het inzendformulier staan, meestal de eigenaar. Het paard wordt uiteindelijk door de GD afgevoerd of, als dit de wens is van de eigenaar, naar een crematorium vervoerd. ■

PAARD OVERLEDEN: WAT DAN?

- Als een paard zo ernstig gewond is dat er geen uitzicht meer op herstel is, dan mag de wedstrijddierenarts (aangegeven door de organisatie) of eventueel de privé-dierenarts het dier euthanaseren.
- Een paard dat overlijdt of geëuthanaseerd wordt tijdens een KNHS-evenement, wordt door een official van de KNHS aangemeld bij de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD, tel. 0570 – 66 06 99). De GD is hiervoor 24 uur per dag beschikbaar. Indien mogelijk verkrijgt de GD ook bloed- en urinemonsters voor onderzoek op de aanwezigheid van verboden middelen in een door de KNHS aan te wijzen laboratorium.
- De ophaaldienst van de GD haalt het overleden paard of de pony zo snel mogelijk op en voert sectieonderzoek uit.
- Als de GD reden ziet voor verder onderzoek, dan wordt dit eerst overlegd met de KNHS. De KNHS betaalt overigens alle kosten, zowel van het vervoer van het overleden paard of de pony als het onderzoek.
- Het volledige onderzoeksrapport wordt naar de KNHS gestuurd en naar de eventueel op het inzendformulier aangegeven andere personen, meestal de eigenaar.